

CSIKMEGYEI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

<p>ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 6 korona. Félévre 3 korona. Egyen szám Ára 14 fill. — Megjelen minden szerdán.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Vár-utca, hova a lap azellentü részét illető közlemények és hirdetések küldendők. — Kéziratok nem adának vissza.</p>	<p>HIRDETÉSI DIJAK első díjszabás szerint lesznek megállapítva. Kereskedők és iparosok többszöri hirdetésnél árkedezményben részesülnek. Nyiltér petit sora 30 fillér</p>
---	--	--

A nevelés.

A mennyire fontos, nevezetes minden időben a nevelés kérdése, ép oly kevésbé teszük azt vizsgálódásuk tárgyává az emberek, ép oly keveset foglalkoznak azokkal. Pedig egész társadalomnak, nemzetek, országok jóléte csak úgy lehet szilárd, biztos, ha maga a nevelés is jó. A nevelés az a része a társadalom testének, a mi a gerincz az emberi szervezetnél. — Valamint egészséges, ép, erős szervezet csak egészséges, hibátlan gerincz mellett lehetséges: úgy a társadalmat erőssé, szilárddá csak jó, tiszta nevelés teheti. — Ezek után, ily körülmények mellett nem lesz ártalmas senkinek, ha közelebből nézzük a megvizsgáljuk, mik is tulajdonképpen citeriumai, nélkülözhetetlen feltételei a jó nevelésnek? A nevelés nem pusztán az iskola feladata; jelentékeny, sőt mondhatni: jelentékenyebb részei a szülőkre nehezedik. A szülő az, ki előre, közvetlen érintkezésben gyermekeivel, a nevelés fundamentumának alapkövét leteszi, annak irányt szab, útját egyengeti. Nehéz itt a feladata a szülők; körültekintőnek figyelmesnek kell lennie, hogy a helyes utat, a helyes irányt megtalálhassa, azon, s csak mindig azon vezethesse gyermekeit a tökéletesedés felé. Azonban ezen nagy munka eredményében ép oly üdvös, hasznos,

megbecsülhetetlen. Egy generációnak jó nevelése, egy nemzet, egy ország jólétének biztosítéka. S hogy mind ez elérhető legyen, oda becsületesség, tiszta lelkiesség, vallásosság, erkölcsös-ség, munkásság, szorgalom mind megannyi nélkülözhetetlen kellékek.

Ezen tulajdonságok ismét csak úgy fognak hatni és használni; ha ellenkező káros behatások a már esirázó jó tulajdonságokat be nem gyomozzák, fejlődésükben nem akadályozzák. S itt különösen a szülőknek van feladata. Az a kis gyermek, ki még teljesen szülői gondozás, szülői felügyelet alatt áll, egyebet ne halljon, ne lásson, mint csak szeretetet, becsületességet, vallásosságot. Ártatlan kis lelke, mely mint a viasz a legkisebb benyomásra is érzékeny, mindig csak jóval, egyedül jóval legyen körülövezve. Nem rosszalható, nem kárhözható eléggé ama sajnos körülmény, hogy a családi kellemetlenségek, a családi perpatvarok legtöbbször esetben a gyermekek előtt, azok szemeláttára folynak le. A gyermek, ki még gondolkozni nem tud, kinél csak az ösztön még az uralkodó, hallja szülőinek ocsmány szidalmait egymás ellen; talán olykor-olykor tetteleg-ségeiket is végig nézi; adott alkalommal hasonló módon cselekszik, különösen édes anyjával szemben. — Hasztalan mondják már akkor: te gyermek vagy, neked ilyent tenni

nem szabad, mert megver az Isten érte. Azt kérdezi: hát Mamát vagy Tatát nem veri meg? Adjon aztán erre helyes feleletet egy szülő, győzze meg gyermekeit, világossá fel arról, hogy a mi szabad a szülőknek, az nem szabad a gyermeknek. Késő itt már a megverés, a meghüttetés. Nem használ ez semmit, sőt árt. A mellett, hogy a szülőktől szerzett rossz benyomásokat továbbra is megtartja, még hozzá titkolózó lesz. Eszerint a nevelésnek normája a gyermek és szülői közti közvetlenségnek, folytonos érintkezésnek a fentartása, élénk szemelött tartásával annak, hogy a gyermek a család körében semmi mást ne halljon és ne lásson, mint csak jót és szépet. Az iskola nevelése is csak úgy lesz hasznos, csak úgy fog eredményre vezetni, ha a szülői gyermeknek az iskolában szerzett benyomásait gondosan őrizik, ápolják s gyarapítják. Hiába való annak a szegény tanítónak minden törekvése, igyekezete; hiába fog ő szép eredményeket felmutatni, ha nem járul hozzá a szülők segítségével. Hisz tulajdonképpen a mai ifjúság rossz-sága, elcsenevészedése, elsatnyulása mi másnak következménye, mint éppen a családok testet-lelket egyformán megbéjítő kártékony üzeneteinek. Az apa keveset törődik gyermekei jövőjével, jólétével, de annál inkább van ideje kormszakban s más aljas

TÁRCZA.

A négy vérmérséklet a gyakorlati életben.

(Folytatás az előzőről.)

Szokratész megvallá, hogy ő ily tulajdonságokat érzett ugyan magában, de azokat elfojtani igyekezett. S hogy a folytonos gyakorlati tanú mennyire tudott magán uralkodni, eléggé bizonyítja több életében felmerülő epizód. Az utczán egy alkalommal valaki arczul ütötte, mire ő így válaszolt: „Csak az kár, hogy az ember azt nem tudja, mikor menjen ki vértezett arczal.” Különsön neje Xantippe okozott neki sok kellemetlenséget.

Egy napon nem épen nyájas ömlengésekben törvén ki, keményen szidalmazta férjét s többek közt egy fazék lugot is öntött az öreg fejére, mire ő minden buszját e szavakban öntö ki:

„Ritkán dörög eső nélkül.” Az önuralom az, mely az embert megtanítja higgadtan gondolkodni s ha kell még hordóba is hajtja mint Diogenest E vérmérséklete van valamennyi politikusnak is Lyzander óta (még Bánffy-nak is!), kinek jelazava vala: „A gyermekeket játékszerrel, a férfiakat szőszegéssel lehet megfojni”. E gondolkodásom az újabb kor ama politikusát juttatja eszünkbe, ki úgy vélekedik, hogy a szóla-tetetés nem azért van az embernek, hogy akaratát a eszjét eltudja palástolni, az a legnagyobb művészet. Különsön a műveltség eszközei azok, melyek a tettetést nagyban képesek előmozdítani. Azért mondja Kant: „Az emberek mindnyájan

mennél civilizáltabbak, annál nagyobb színeszek; magukra öltik a vonzalom, tisztelet, erkölcsiség, önzetlenség látszatát a nélkül, hogy ez által valakit megcsalának, mert mindenki jól tudja, hogy mindez nem jön szívből; de azért mégis jól történik ez így a világban, mert az embereknek ezen szereplése által utójára is azon erények, melyeknek látszatát hosszabb ideig csak mesterkéltek, lassankint valóban felébredtetnek a út-mennek a közéletbe.”

Hogy a lehetetlennek látszó dolgok is mennyire lehetségesek, a történelem elég példával szolgál Franklin mint egyszerű szóbeli legény. hazájának vezéreszillagává küzdötte föl magát. A világ legnagyobb hadvezéreknek: Thukididesznek, Nagy Sándornak, Hannibálnak, Napoleonnak, Hunyadynak melancholikus vérmérsékletű volt kis részben, mindig cholericussal vegyítve, mely visszatartotta őket attól a melancholiától, mely legtöbb esetben pessimizmusra vezet. A beható átgondolás, erős figyelem és kitartó erő, mely e vérmérsékletet jellemzi, mindig biztosította gyegyvereiknek a győzelmet.

A mély és tartós érzelmek, a pusztító szenvedélyek, melyek féregként fészkelik be magukat az ábrándozásra való készség, mint hibák tűnnek fel a melancholikusnál, míg az előrelátás, törlhetlen jellem, mint erények diasztik. A melancholikus, ha megértettük, nehezen nyernék tőle bocsánatot. A mély érzelmeknek annyira átadja magát, hogy a legeszkélyebb dolgok is nagy aggodalommal töltik el silyenkor halgatag, zárkózott és kétkedő lesz. Mindig mindent rossz színben lát s folyton gyanakodik. A jövő annyira

aggasztja, hogy kész megörülni, mint Széchenyi a hazai sorsa fölött. Előrelátása gyakran ábránddá és nagyraavágysá fajul. Nagy Sándor már mint gyermek látva atyjának hódításait, így kiált föl: „Apám mindent meghódít s nekem mit sem hagy, mire felnövök.”

A cholericus vérmérséklet Kant szerint a legszerencsétlenebb összes vérmérsékletek között.

Az a hirtelen fellobbanó, de kioltathatlan harag és hosszúvágy; az a mindent megvető büszkeség és uralomvágy, melylyel az egész világ fölött uralkodni akar, vetkötetik ki minden embereségéből s teszi ellenszenvenessé a cholericust. A Caligulák, Nérok, Karaffák s Hayna-féle emberek mind cholericusok voltak s minca is a történelemben, tán összesen sincs annyi vérfagyalod kegyetlenség feljegyezve, mint a mennyit ezek az emberek elkövettek. A büszke önhittség karöltve az uralom és feltűnési vágygyal az ilyen vérmérsékletű embernél mindig kegyetlenségre és zsarnokságra vezet.

Nincs eszük, melynek használatától visszatarthatnának, csakhogy istentelen cseljüket elérhessék.

Caligula, ki mint szegény árva, nagybátyja pillantásától reszkent, mint a világ trónjára felül, s látja, hogy azt könnyen elveszítheti, hajmeresztő kegyetlenségeket követ el, csakhogy elleneit megfélemlítse s így trónját biztosítsa. Egy alkalommal egy visszahívott száműzöttül kérdé: „Miről gondolkodtal a száműzetésben?”

„Kértem az Isteneket, hogy adjanak halált Tiberiusnak a juttassanak el téged a trónra” —

helyeken megjelenni, ott uszni az évezetekben. Haza megy berugva s csak egy szalma szál kerüljön a lába alá, rögtön kitör a háború.

A kis fiú mindezt hallja, imponál neki apja fellépése s gondolja magában én is majd megpróbálom így csinálni.

A nő, férje egész napokon, sőt éjeleken keresztül távol lévén, nem akar károsodni, elmegy sétálni, udvaroltatni magának s kis gyermekét elbagyja a eselőre, kitől jót nem, csak rosszat hall és tanul a gyermek. Így haladás a fejlődésben sohasem fog beállni, de igen visszaesés. A mint fényesen igazolja az élet. A mai sötétség, nyápicz nemzedéket, melynek átlagos élethossza nem több 45 évnél, ezt a félszeg nevelés teremtette. — Ezen tehát csak úgy lehet változtatni, csak úgy lehet gyökeresen orvosolni a bajt, ha, a mint már kifejtettem, a szülők is legjobb tehetségök, befelátásuk szerint úgy járulnak gyermekeik neveléséhez, hogy azok a családi bajok, kellemetlenségek tapasztalása elől el lesznek zárva.

Igy lehet lélekben tisztá, testben edzett nemzedéket teremteni s erre szükségünk is van ma.

A marosvásárhelyi vérengzés.

Az egész országban általános felháborodással és megdöbbenéssel beszélik azt a kegyetlen vérengzést, mely tolyó hó 6-án Maros-Vásárhelyt a H. kerületben való képviselő választásnál történt.

Az eset részleteit a megindult hivatalos vizsgálat nem derítette ki még, s így egész világosan leírni a dolgot nem lehet, most igazán valószínű áll az eset következőképen:

A képviselő választás a H. kerületben javába folyt a nélkül, hogy az ilyenkor szokásos kisebbszeri zavargásoknál nagyobb mérvű lármá vagy zavargás lett volna. Egyszer nem tudni — hisz ezt kell a hivatalos vizsgálatnak kiderítenie — mily

okon és milyen insultus miatt a rend fenntartására kiküldött csendőrök a néptömeggel való kisebb tusa után a nép közé sortűzet adtak, a mire tizenegy egyen a földre bukott s közülük hárman azonnal, egyikük pedig 6-án este meghalt, többé-kevésbé megsebesültek 7-en s azok közül is egyiküknek életben maradásához kevés remény van, többet pedig amputálni kell, hogy egész életére szerencsétlen legyen.

Egy elhamarkodott, megdölgötlan tett vagy intézkedés rövid pár perc alatt ilyen nagy szerencsétlenséget okozott, több családot megfosztott gondozójától, fenntartójától, másokat örökre munkáptelemné tett s nagy mértékben fokozza a nyomort, a mely úgy is elég nagy a szegény munkások, napszámosok és földművesek között, mert hisz ezen osztályokból követelte az elhamarkodott intézkedés áldozatait.

A parlamentben az eset szomorú körülményeit mérlegelő jogos felszólalások történtek az ellenzék részéről, melyek követelték a követelik a legszigorubb és érelvisebb vizsgálatot, hogy ki legyen derítve, miszerint alkotmányos országban kinek van joga illetve önkénye olyan dolgokat műveltetni, a melynek pusztá hallása elrémit mindenkit s iszonyattal tölt el az a tudat, hogy Magyarországon ilyenek is történhetnek.

Az eset részleteinek felderítésére s a vizsgálat minden tekintetbeni vezetésére Széll Kálmán Sélley Sándor miniszteri tanácsost, a rendőri osztály főnökét küldte ki s hiszük, hogy ezen hivatásában mindent el fog követni, hogy az igazság napfényre kerüljön s a hűnös kigorjék abból a borkorból, a melynek árnyai alatt elrejtve, biztosnak hiszi magát, ki kell derítenie ennek a megindult hivatalos vizsgálatnak, hogy kinek az intézkedéséből történt ez a törvénytelen dolog, vagy pedig a csendőrök önhatalmulag követtek el azt a tettet, mely az egész országot borzalommal tölti el. Sélley Sándor a vizsgáló bizottság elnöke már megérkezett Maros-Vásárhelyre s megalkult a vegyes vizsgáló bizottság is, mely-

nek működésétől függ egy bizonytató botrányos, törvénytelen cselekvénynek teljeseen való kiderítése.

A bizottság tagjai: Stetter György es. és kir. vezérőrnagy, orsz. csendőr felügyelő helyettes, Gerő Gyula, őrnagy, csendőr hadbíró, Ederer csendőr alezredes, kolozsvári csendőrparancsnok helyettes, Morvai csendőrhadbiztos és Korfi Lajos b. ü. miniszteri titkár, bizottsági jegyző.

Ezenkívül Sélley a marosvásárhelyi választó polgárságból egy-egy tagot válasszathasson.

Hinnük kell, hogy az érelves vizsgálat minden tekintetben egy ország közvéleményének megnyugtására s az erkölcsi igazság diadalra juttatásával fog lefolyni s az ezután következő büntetés szigorú igazságos lesz!

Korcsolya-estély.

Carneval herceg bitor szánján diadala teljes mámorában uszva futó lovait aietésükben megállítá szombaton este egy pillanatra, hogy gyönyörködjek egy olyan mulatságban, melynek fényességéről elragadtatással beszél a hálok krónikája. Lázus készülődés, s epedő várakozás jellemző az estély közeleltét, hetekkel ezéltt csak a korcsolya-estélyről beszéltek, hol lesütött szempillákkal, hol meg villogó szempárragyogással városunk szép lányai, asszonyai, azonban ne fogjunk mindent a női kíváncsiságra — fiatal embereink is reményvel, egy jó mulatságban való bizalommal várták az est eljöttét. A rendezőség pedig fáradságot nem kímélve elkövetett mindent, hogy ez estélyt a farsang legfényesebb mulatságává tegye, hol kedélyárban, a falaktól megtáztult jökevd derűjében uszon mi denki, S jelletti is, helyén való is volt a rendezők gondoskodása annál inkább, mivel leányaink, asszonyaink joggal megkövetelhetők tőlük, hogy míg hosszú délutánok a dülő elemek szél, hó, dermesztés hideg duczára éltek a sport legnemesebbikének, s sokszor fáradvá, dideregve — bár nem alvó szívvel — órákat töltöttek ott a jégpályán, s bizony — talán egy kisé szerénytelenség is leszünk, de hát úgy van — gyakran nem a korcsolyázás sportjáért, hanem az elröppenő édes percekért — egy estélyt és pedig olyan estélyt rendezzenek, hol a jégpályászerzett édes emlékeket, boldog pasztor-órákat tovább fűzhesék, de már nem hidegtől kipirult arccal, hanem a jökevdől, a távez élvezetétől, s a bá-

válaszoló a hízegő, mire a császár megjegyzé: „Tehát a száműzöttek mind halálomat óhajták? Halálra vetétek?” s ilyen okoskodással az összes vizsgálhivott száműzöttet meggyilkoltatta, míg Gol-lusnak, kitől azt kérdező: „Mit vélsz felőlem?” s mire ez felele: „Azt, hogy bolond vagy”, megfogcsatt. Neró kezdetben oly szédült ember volt, hogy midőn a szenatus arany szőzést szoborral akarna megörökíteni nevét, ilyen nyilatkozatot tett: „Várjanak csak, míg megérdemlem.” Mikor egy halál büntetést kellett aláírnia, így kiáltott fel: „Bar ne tudnék írni,” de feltámad benne az uralomvágy, midőn trónját ingadozni látja s cselekedetétől az utókor utálatall fordul el.

A mely é tartós érzelmek, kitörő indulatok és vad szenvedélyek irányozzák minden tetteit. Pöffeszkedő, túlesigáztott önézete elhitteti vele, hogy ő legalább is felisten, kitől mindenkiné reszeketnie kell a ilyenkor nem lehet az emberi jellemnek meg csak nyomaira sem találni nála.

V. Draku olah vajda sörte érezvén magát, hogy a török követek, kik kébre szólították fel, nem vettek le élte fívegeiket, vasszegekkel szegeztette koponyájukhoz. A szultán pedig paszját, — ki e hallatlan kegyetlenséget elbeszélte neki — elbeszélte neki — arczul ítítte, nem tudta elhinni, hogy valaki még ily embertelenségre is votemedhetik.

Carafia emelkedési vágya, kincszomja, oly kegyetlenségeket vitt véghez felállított vértörvényezéke révén, melyek nevét az azadokon keresztül iszonyat tárgyává tették a magyar történelemben. E kegyetlen ember saját ablakai alatt emeltette fel a vérpadot, melyen 30 zöld ruhába

öltözött bakó és bakóinas működött.

E véremlereknek még annyi melegségük sincs, hogy valamely esame nevében követtek volna el gazetteiket.

Sokan vannak, kik azt mondják, hogy a flegmátikus vérmérséklet a legjobb, a legszerencsésebb az életben.

A flegmátikus a vad indulatoktól és szenvedélyektől teljesen ment s már az értelmi fejlettség közönénégus fokán bölcsenek látszik. Az a nyugodt tekintet és lassuság, mely külsején mutatkozik, uralja beléletét is.

Sohasem hamarkodik el semmit s így nem is igen van oka a megbánásra. Hidegvérre által rendszeren uralja vérmérsékletét. Azonban nagy különbség van flema és hidegvér között.

Ugyanis nincs ellenmondás abban, ha pl. a szangvinikus valamely válságos helyzetben hidegvérűséget mutat, míg flema alatt (ha úgy tetazik: flegmán) ama közönénégus lelki állapotot kell értenünk, mely minden változás iránt érzéketlen marad. Az elsőre nézve nagyon találó példa Napoleon, ki Elba szigetéről visszaszökve maga áll a hangosbölz s beszélve ereszkedik a felőle tudakozó hajú kapitányra, hidegvérűséget mutat, míg Mátyás király négy lustája, vagy az az öreg molnár, kinek házat felvette a víz, ő pedig nagy flegmátikusan felül az ágyba s elkezd horgászni, — hű típusai a flegmátikus vérmérsékletnek.

Híresek voltak hidegvérűkről a spártai nők. Egy spártai nőnek hírül adták, hogy fia a csatában elesett, mire ő így kiáltott fel: „Jól tudtam, hogy halandót szültem.” Egy anya a futár elé

sietve kérdé: „Mi újság?” „Valamennyi fiad a csataterén maradt” — felelé a futár. — „Nem azt kérdezem én, hanem gyöztöt-e Spárta?” „Igen!” „ugy aietve adjunk halát az isteneknek!”

Ime! mire képes vezetni a hidegvér! Lehetnek-e ezek egyebet, mint durva barbár erényed? Igaz ugyan, hogy az anya, ki megfutamodott fiának gyávaságát bünteti, dicseretet érdemel, de csak — Spártában.

A lacedemonbeliek is annyira megtudták tartani hidegvérüket, hogy ma is a hidegvér kifejezésére a „lakonizmus” szót használjuk

A borzasztó preleponesus háború végeztével Lysander csapán é szavakat írta: „Athene elesett.” Alcibiades egy tanácskozás alkalmával botot emelt Themistoklészre, mire ez szokott hidegvérűséggel felelé: „Nem bánom úas, csak hallgass meg!” Leonidásnak az előrsük jelentik: „Most már elnyomnak minket a perzsaák”, „vagyis mi nyomjuk el őket” — felelé Leonidás.

E négy vérmérséklet egymástól elkülönítve ritkán találjuk meg, de igaz az, hogy valamelyik a négy közül mindig túlyonóan jelenkezik.

Nagyon fontos megtudnunk, hogy melyik vérmérsékletre tartozunk, mert ez is már egy lépés az önismerethez, mely nélkül az ember nem emelkedhetik a létköznapu batárain felül. Szükséges megtudnunk azért is, hogy érzelmünket és vágyainkat a szerint irányíthassuk, mert ha tul uralomra nem emelkednek, nagyon élénkítik a lelki életet, nélkülük halt, kopár az élet. Kinek semmi iránt nincs érzéke, ki jó és rossz iránt egyformán közömbös, az ugy maga, mint más számára elveszett!

ragyogó emlékeitől. — a tegyük bozza azt is — Amor nyilatkozatát kigyulasztott arezezal. s jobban, sebesen lüktető szívvel, érzésekkel.

De tovább nem feccserek az előző dolgokról, mert Istentől még rém fogja valaki, hogy olyan nagy kerülővel fogok a dolgoknak mint az előlhalvai ember a mesemondáshoz, kezdi a világtéremetésénél — hanem kimondom, hogy epedő várakozással, remények koronájával végre elérkezett azombat estéje. Még nyugodtnak látszó, kimért tekintetekkel, s mégis lázas sietséggel járkáltak a rendezők a bálterem parkettjén, midőn egyszer az első kocsi züggése s az első szép leány bejelentése jelentette, hogy már a kocsolyngelelt estélye is helyet foglalhat a farsangi estélyek sorában, s egy rövid félóra alatt a kocsiözöngések, s a szebbnél szebb hűlgyek mindinkább szaporodtak, s mikorra Pali hegedűjén megszólalt a szerelhet, mámost magában foglaló keringő, oly szép közönség gyűlt egybe, a melyről igazán el lehetett mondani, hogy koronája volt az estélynek.

Amnyi szép leány jött el tele bájjal, kellemmel, készen a hódításra, annyi ritkaszerűségű asszonyka lejtett be a két-azallagos rendezők karjain, hogy már előre biztosítottak az estély fényét, sikerét.

Nemcsak városunk intelligentiája, hanem a vidék is kitétt magáért, jól eső örömmel konstatalhattuk, hogy nem idegenkednek bájjainktól. Ismét hosszadalmas kezdék lenni, pedig az andalító keringő hangjai már mindenkit lebilincseltek, már magukkal ragadták a tánczért, azért a ritka élvezetért hevülő ifjúságot, a hegedűről elröppenő akkordokkal már megcaendültek az estédes emlékei, s az ezekből kiáradó aranyos kedély már a boldogság, megelégedettség hónapja sodorta a most már semmivel sem törődő, boldogan lejtő párokat.

A esárdás fellelkesítő melegítő hangjai pedig már a csapongó kedély hetedik régiójába sodorta fiatalágunkat, oda, a hol oly boldogan érezte magát, s honnan akkor úgy hitték a leszállás, a kiábrándulás bizonytató lenne. Szóljak-e a négyesekről, melyet 30-36 pár oly büszkén, édesen lejtett, szóljak-e azokról az édes mazurok, keringőkről, a melyek mámorral, ábrándlaltól ténnek el mindenkit, s arról a regés második négyesről, melyet nem tudom a jó vagy rossz nyelvek-e a „boldogok” tánczának hívnak, hiába próbálkozom meg mindezekkel, hisz ugy is képtelen leszek erre, nem tudom leírni azokat az édes, elragadó emlékeket, melyek ezeknek folyamata alatt létrejöttek, nem tudok híven beszélni azokról az égő, bódító a boldogító szemsugarokról, melyek mindinkább és inkább ragyogóbbi mérvet öltöttek.

Ennyi boldogság, emlék, csapongó érzélem, szerelem nyugpontjával elérkezett a szünet, mely alatt nyugodtabban s mégis boldogabban lehet filzni az emlékeket, s tulajdonképen előkészült volt ez a bálak mindenére, arra az anygali souppé csárdásra. Valóságos gyönyör volt látni ezen táncz közben fiatalágunkat, egyesült itt minden: fiatalos hev, gyúlkönyv kedély, ébredő szerelem, tartós boldogság s el sem tudom sorolni még mily sok minden jó. S a csárdás egyre tartott s minek is lett volna vége, hisz akkor vége lett volna annak a sok drága emlékeknek is, melyek hozzáfűződtek, tartama alatt keletkeztek s elmúlni nem lehetett. Egyszer azonban mégis vége szakadt, hogy helyet adjon a többi andalító tánczoknak is.

A kedv folyton növekedett, az estély regénye gyorsan szövődött tovább s annyi boldog érzésnek, egy aranyos mulatságnak bizonyítást érkeztet el a pirkadó hajnal derűje s még féltémetesebben a reggel beáradó világossága s azok, kik egy hosszú éjjelen is lett volna vége, hisz akkor vége lett volna annak a sok drága emlékeknek is, melyek hozzáfűződtek, tartama alatt keletkeztek s elmúlni nem lehetett. Egyszer azonban mégis vége szakadt, hogy helyet adjon a többi andalító tánczoknak is.

Az estély dicsegetésre válik annak a rendezőségnek, mely ennek sikerén fáradozott s ameddig csak egy fényes estélyről szóltak a krónika, szólanak fog dicsegetni, magasztalni, emlékeztetni. S végül, ószoas állításaim igazolásának legyen szabad ide iktatnom a megjelent hűlgyek fényes névsorát:

Asszonyok: Antalfy Gáborné, Almásy Zsigmondné, Bartók Lajosné, Bayler Kálmáné, Csikó Sándorné, Csedő Istvánné, Dresznádt

Viktorné, Éltos Jakalmé, Éltos Zsigmondné, Gál Józsefné, Filep Sándorné, Jerszák Jánosné, Kovács Antalné, ifj. Lázár Dencséné, Mednyánszky Lajosné, Molnár Józsefné, Nagy Gyuláné, Pál Gáborné, Papp Domokosné, Romfeld Félixné, Sándor Gergelyné, úzv. Szűcs Mártonné, Zakariás Jakabné.

Leányok: Büjhy Clarissze, Császér Gizella, Csikó Ilona, Csikó Teréz, Demster Erzsike, Dresznádt Ilona, Éltos Margit, Gál Irma, Kovács Ilona, Molnár Ilona, Pál Gizella, Papp Mariska, Romfeld Juliska, Sándor Gizella, Szultán Rózsika, Tordai Vidorka, Zakariás Ilona.

Színészek városunkban.

Folyó hó 11-én este történt meg városunkban az első színi előadás a „Valeri Nász” című négy felvonásos színművel. A színészek ezen bekezdőntője minden tekintetben kielégítette a hallgatóságot. A darab compositója, a benne lévő drámai mag; a fucealekmény egysége, végkifejlete; az ezt átszövő epikusok kedvessége, közvetlensége; ezeken kívül a színpadi hatás mind meg annyi jól sikerült tulajdonságai a darabnak De a siker teljességéhez nem csekély mértékben járult hozzá a szereplő személyek ügyes, olykor meglepő alakítása is. — S itt különösen ki kell emelnem Szandának, a vén Barbu ezügny leányának alakítását. Az igazi közvetlenség, mely drámai érzés, melylyel szerepét betöltötte, méltán érdemelte ki a hallgatóság tapaszt és éljenését. Csak az a kár, hogy ahhoz a valódi drámai lélekhez, minő az övé is, hangja nem elég erős, nincs terjedelme, No, de ez nagyon keveset ronthat le az értékeiből.

A férfiak közül különösebben kiűntek Csuka államügyész Barbu ezügny és Jonel. Kiváltképpen Csuka mindvégig könnyed, természetes megjelenésével, nagy színpadi jártasságaról nyújtott tanúságot.

Ily előzmények után, ily jelek mellett a legjobb lélekkel ajánljuk a most városunkban időző színtársulatot a nagy közönség figyelmébe és pártfogásába. Már magának a műsornak gondos, tapintatos összeállítása garantált nyujt.

Mindentéle.

— **Eskülvő.** Folyó hó 11-én vette oltárhoz Merza Rezső a helybeli kereskedőknek tekintélyes, fiatal tagja Albert Bertuskát, Albert Balázs bájos és szép leányát. Tartós boldogságot és sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

— **A népszámlálás eredménye a felselírt járásban.** A felselírt járás 27 községében a megtartott népszámlálás eredményeképen megállapított, hogy van összesen 47473 lélek, ebből 47808 itthon van, távol van 7665 lélek.

— **Mulatság Csik-Delnén.** Örömmel constaltjuk az idei farsangon azt az ürvendetes tény, hogy majdnem minden faluban, hol egy szépen sikerült tánczestélyt, hol tánczezal egybe kötött műkedvelői előadásokat tartottak. S különösen ez utóbbiak tartását nem méltányolhatjuk eléggé, hiszen oly jótékonyan hatnak ezek a nép közéletének emelésére, erkölcsi nevelésre. Egy ily ürvendetes tényről értesültünk ma is. Csik-Delnén folyó hó 10-án tánczezal egybekötött műkedvelői előadás lesz. A „Tolmács”-ot, Szilgietit és örök szépségű népszimtművet fogják előadni Türekvésűnk figyelmet érdemel, s méltó a közönség támogatására.

— **A bálkézről házasság.** A vadházasságban élők száma egyre szaporodik szép Magyarországon. A rendszabályozás ügyében kormányrendelet jelent meg, mely a vármegyékhez le is érkezett. A rendelet felhívja a hatóságok figyelmét a vadházasságban élőkre; ugy a kiskorúkra, mint a nagykorúakra. A kiskorúak vadházassága a gyámhatóság fellépése hivatatos beavatkozásal szüntetődi meg, míg a nagykorúak vadházasságát csakis társadalmi uton üldözhetik.

— **A kiönmágt csinálta meg.** Két házalo zaidő egykor kiélvezte s halálra faradtan egy magányosan álló kolostorhoz érkezett, s valóságilag nem tudta, hogy mit csináljon és éhségét mint csillapítsa le, mert attól tartottak, hogy a keresztény papok vissza fogják utasítani, ha hozzájuk fordulnak. Egyik azonban neki bátorodott és becsengtet. A kapus azonnal beeresztette őket, s miután kívánságaikat és kérelmüket előadták, bevezette. Erre megjelent egy barát és kérde, mi járatban vannak, milyen vallásuk?

Az egyik zaidő őszintén megvallá, hogy ő Mózes hitét követi, míg a másik okosabbnak gondolta, ha római katolikusknak vallja magát a számandóan nézve társára, ki is jelenté, hogy ő keresztény. Nem sokára azután ismét megjelent a szerzetes két állal kezében. Az egyiket, melyben peesnye párolgott, oda nyujta annak a zaidőnek, ki nem szűgeyeltte hitét bevallani s így szólt: „Mivel te zaidő vagy, szabad ma, pénteken húst enned, míg nekem — a ezzel a másik tálat, melyben leves volt, a másikonak nyujtá — mivel keresztény vagy böjtölöd kell!”

— **Halottaiból föltámadott.** Magyarországon Dunán tuli részén egy kis faluban történt a következő füresa eset: egy 65—70 év közötti öreg asszony meghalt, annak remlje a módja szerint koporsóba teszik s elindulnak vele a temetőbe. Midőn a temető kapujához érkezik a halottas menet, a koporsót vivő emberek a koporsóból kopogást hallanak. Leteszik, felnyitják a fületet, s lát a halottnak vélt asszony felül s a helyett, hogy különösnek találja, a mi körülötte történik, azt mondja: adjanak neki enni, mert nagyon megehézt. Hazá vittek, jól tartották s most ismét friss egészségnék örveud.

— **Elszámolás az iparos bárdól.** A helybeli iparos ifjak önképzőkörének folyó hó 2-án tartott tánczestélyen a következő fellüfizetek történtek: Demény Béla 4 kor, dr. Egyedi Arthur 3 kor, N. Z. 3 kor, Jakab József 3 kor., Lux Sándor, Leonhardt és társa, Türek Ferenc, Lakatos Mihály 2 kor, 40 fill. 2 kor, 40 fill. Dávid Peter, Bakói Gáspár, N. N., Mátrai Ignác, Soly-mosy Károly, Székely József 2—2 koronát. Jakab Gyula 1 kor. 60 fill. Pálfi Sándor, Szabó József, Kovács Márton, Szakács József. Botschner János, Biró Dénes, Borbely Sándor, László Lőrincz, N. N., Darvas Béla, Szentgyörgyi Miklós, Dóczy János, Csabi N., Ligeti Ignác, Ázbé István, Antal Sándor, Székelyhidy Sándor 1—1 koronát. Várady Károly 80 fillért. Antal Albert, Bálint Ferencz, Kornhaber Ad-If, Szermerjay K., Darvas Gábor, Szvohoda Miklós, Sprencz Hugó, Dávid Ignác, Stojkin István, Horváth Testvérek 40-40 fillért. Gáspár Antal, Részeg Tamás, Ilyés István, Bartha Ignác, dr. Nagy Jenő, Pál K. János 40—40 fillért. Barabás Antal 20 fillér. Fogadják a nemes szívű adakozók e helyen is az „Önképzőkör” halás köszönetét.

Bevétel volt 242 kor. 60 fillér. Kiadás volt 124 kor. 90 fillér. Tiszta jüvedelem 127 kor. 70 fillér.

Közgazdaság.

Az 1901. évi bikavásár és állatdíjazások tervezete.

Csikvármegye gazdasági egyesülete, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság által 1901. év folytán rendezendő állatdíjazások és bikavásár tervezete

I. Bikadíjazások.

A Csik-Szeredában márczius hó 28-án rendezendő tenyészbika kiállítás és vásár alkalmával a bemutatandó legjobb testalkatú, legjobban fejlett esélyű magyar fajta bikák tulajdonosai a következő díjakkal jutalmaztatnak:

Két évesnél idősebb, de még nem négy éves bikákéért:

I. díj	100 korona.
II. „	60 „
III. „	40 „

Egy évesnél idősebb, de még nem két éves bikákéért:

I. díj	60 korona.
II. „	40 „
III. „	20 „

Ezen díjakért versenyezhetnek a vármegye területén lévő községek és közbirtokosságok, valamint magán tulajdonosok az általuk köztevénytesre tartott azon tenyész- és növendék bikákkal, melyek Csikvármegyében születtek és neveltettek. Idegen vármegyék területén nevelt és onnan behozott bikák a díjazásból ki lévőn zárva, a díjazásra állítandó községek vagy közbirtokosságai tenyészbikák származásáról a kerületi kir. állattenyésztési felügyelőtől vagy járási főszolgabírótól, avagy a gazdasági egyesülettől kiállított származási bizonyítványt igazolandó, hogy a bika Csikvármegyében született és neveltetett.

Az odaitélt díjak bélyeges nyugtávány elnehen a helyszínen nyomban kiíratottuk.

II. Bikkavádér.

A bikavásár márczius hó 28-án Csik Szeredában a gazdasági felügyelőskolánál tartották.

Azonközégek előjárásai vagy megbizottai, melyek tenyészibikát kívannak vásárolni, ezen szándékukat előlegesen az egyesületi irodának jelentétek be, avagy a képviselő testület meghatalmazásával ellátva, az egyesület irodájában a vásár napján reggel 8 órákor jelentkezzenek s hozzák magunkkal a község pesétjét.

A bíráló bizottság által alkalmasnak talált tenyészibikák tenyészigazolvánnyal láttnak el, melyek közül a községek előjárásai vagy megbizottai szabadon vásárolhatnak s a vételár az illető tulajdonosnál kiadható.

Oly községek helyett, melyek a vételár egyezre nem fizetik, azt a gazdasági egyesület fizeti ki a tulajdonosnak s a község csak a vételár egynegyed részét köteles az átvételkor fizetni az egyesület pénztárába. A vételár hátramaradó részéről a község előjáróság vagy a megbizottak kötelezvényt adnak, melyben a fizetetlen maradó rész kifizetésére két évi kamatmentes határidő adatik.

(Vége kár.)

Szerkesztői üzenetek.

— P. K. Oláfalú. Beküldött tartalmás ezikkét nagyon köszönjük. jövő számunkban okvetlen sorát ejtjük.

Felülsz szerkesztő és kiadótulajdonos:
Szvoboda József.

Egy jó házból való fia

tanulónak

felvétetik Svzoboda József könyvnyomdájában.

Magas jutalék mellett egy nagyobb „Varrógép-üzlet” keres a Csik- és Gyergyó részére egy megbízható urat, ki állandóan varrógépek eladásával foglalkozik. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít.

Sz. 8283—900, tkv.

Árveresi hirdetményi kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Albert Lajos végrehajtónak Biro Andrásnál szűl. Ambrus Kata végrehajtást szenvedő elemi 144 kor. 84 ill. tókekövetelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Csik-Szenttamási község határában fekvő, a csikszenttamási 149. számú telekjegyzőkönyvben A 7. 1. rendszám 301 hrszámú belsőre 320 koroná, 3. rendszám 3361/a, 3361/b. hrszámú szántóra 12 koronában megállapított kikiáltási árban Ambrus Imre, Balint Erzsébet, Ambrus Antal, Ambrus Imre, Ambrus Albert társtulajdonosok jutalékára is a csikszenttamási 612. számú tjkvben A 7. 3. rendszám 1739. hrszámú szántóra 8 kor. 7. rendszám 2365. hrsz. szántóra 10 kor. 8. rsz. 2504. hrsz. szántóra 8 kor. 9. rsz. 2515/1. hrsz. szántóra 8 kor. 23. rsz. 5825/a, 5854/b. hrsz. szántóra 60 kor. 25. rendsz. 5875/2. hrsz. kaszálóra 38 kor. 28. rsz. 6488/2. hrsz. kaszálóra 18 kor. 32. rsz. 7887. hrsz. szántóra 10 kor. 37. rsz. 8735. hrsz. szántóra 10 kor. 39. rsz. 9503. hrsz. szántóra 6 kor. 40. rsz. 11400/1. hrszám kaszálóra 20 kor. 47. rsz. 11777/2. hrszámú szántóra 4 kor. 32. rendszám 1 771/2. 117 9/1. hrsz. legelőre 18 koronában megállapított kikiáltási árban Ambrus Imre, Balint Erzsébet, Ambrus Antal, Ambrus Imre, Ambrus Albert társtulajdonosok jutalékára is, a csikszenttamási 1058. számú telekjegyzőkönyvben A 7. 1. rendszám 2246. hrszámú szántóra 12 kor. rsz. 2545/2. hrsz. szántóra 8 kor. 3. rsz. 2558. hrszámú szántóra 20 kor. 4. rsz. 2672b. hrsz. szántóra 5 kor. 5. rsz. 379 b. hrsz. szántóra 12 kor. 6. rendsz. 5825b, 5854b. hrsz. kaszálóra 22 kor. 8. rszám 5875/1. hrsz. kaszálóra 38 koroná, 8. rsz. 6304/a, 6304/b. hrsz. kaszálóra 36 kor. 9. rsz. 7215. hrsz. szántóra 18 kor. 10. rsz. 7306. hrsz. szántóra 36 kor. 11. rsz. 8354/1. hrsz. szántóra 8 kor. 12. rsz. 8728/1. hrsz. szántóra 4 kor. 14. rsz. 9561.

15. rsz. 11780b/2. hrsz. szántóra 6 koronában megállapított kikiáltási árban Ambrus Antal, Ambrus Imre és Ambrus Albert társtulajdonosok elrendeltek. Megjegyeztetik, hogy a csikszenttamási 1058. számú telekjegyzőkönyvben C/2 alatt özv. Ambrus János Imréné 612. számú tjkvben C/2. alatt özv. Ambrus Antal, 149. számú tjkvben C/3. alatt özv. Ambrus Imréné javára bekebelezve levő életösszignali haszonélvezeti jogokat ezen árverés nem érinti.

A fennebb megjelölt ingatlanokat 1901. évi április hó 22-ik napján délelőtt 10 órákor Csik-Szenttamási község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10/100-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kérezhöz letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságát előlegez elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csik-Szeredán, 1900. évi december hó 31-ik napján.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Gecző Béla.

kir. törvényszéki bíró.

Egy jó karban lévő
Nagy Czimbalom
jutányos áron eladó.
Czím megtudható e lap kiadó-hivatalban.

„SZÉKELY KÖNYVNYOMDA”.

SZVOBODA JÓZSEF

„CSIKMEGYEI HIRADÓ”

kiadóhivatala.

könyv-, papír-, rajz-, hangszer-kereskedő és nyomdatulajdonos
Csik-Szeredában. (Vár-utca.)

Van szerencsém a mélyen tisztelt n. é. közönség becses figyelmét felhívni folyton növekvő és mindig a legújabb újdonságokkal felszerelt

Könyvnyomdámra, Könyv- és Papirkereskedésekre.

Könyvnyomdámát a mai kor igényeinek teljesen megfelelően újjonnan rendeztem be; u. m. legújabb rendszerű gyorssajtókkal, melyeken a legszébb, csinos és tiszta olvasható nyomtatványokat készítek bármily színben. Ugyszintén a legújabb divatu betűkkel és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármily e szakba vágó nyomdai munkát, u. m.: művek, folyóiratok, szépirodalmi lapok, körlevelek, meghívók és gyászjelentések előállítását a legnagyobb csinnal és izléssel állítok elő.

A fasági idény alkalmával béli-, esküvői- és eljegyzési meghívókat ugy a helybeli, min a vidéki közönség részére dícses kiállításban, a megrendelők által kívánt színekben, a legjobb papírra gyorsan és a legjutányosabb árban számítva készítek.

Ügyvédi, egyházi, iskolai, bírósági, körjegyzői és községi nyomtatványokban, a legújabb minták szerint, jó irópapírra készítek

nagy nyomtatvány-raktárt

állítottam tel s a legjutányosabb árban árusítom el. Bármilyen nyomtatvány bekötve, kemény táblálra kapható.

Papirkereskedésemben

kapható mindenmely irodai szer. disztárgy, iskolai tankönyv és kiadásomban megjelent Csikmegye Földrajza (képekkel illusztrálva.) Bárhol megjelent mű, folyóirat, zenedarabok dus választékban. Képes levelező-lapokban mindig újdonság.

Magamat a üzletemet a n. é. közönség pártfogásába ajánlván, maradtam mély tisztelettel

Szvoboda József.